

Att fiska med morfar

SOMMAREN INNAN jag började skolan pratade alla om hur gammal jag hade blivit. Och så frågade dom vad jag skulle bli.

– Varsågod, här får du en bit korv, sa lanthandlaren. Och vad ska du bli när du blir stor då?

Det var så jag förstod att man helt enkelt var barn för att man skulle bli stor. Det var själva meningen med det. Att man skulle växa ifrån barndomen och skaffa sig mustasch och kanske fru, men först och främst ett bra arbete.

Förut hade jag bara sprungit omkring och funnits. Cyklat för fullt i nedförsbackarna, tittat på molnen, snott kakor ur mammas kakburk, slagit hål på knäna och räknat farfars fisar, utan någon som helst tanke på framtiden. Men nu smög sig framtiden in i det mesta.

Varför skulle jag räkna farfars fisar? Skulle jag bli mattelärare eller kamrer? Jag var sju år och var redan på väg in i vuxenlivet.

Vi, alltså pappa, mamma och min bror, bodde hos farmor och farfar på somrarna. Farfar arbetade jämt. Han lagade huset, sotade, målade vattentunnorna och rensade brunnen så att det stod härliga till.

– Om du inte lär dej att arbeta vad ska du då bli? sa han.

– Jag vet inte, sa jag.

– Då blir du jävlar i mej ingenting, konstaterade han.

Han var en hård typ, farfar. Han hade varit på sjön och var inte särskilt barnanpassad.

Det var tur att morfar dök upp några dagar senare. Han kom ensam eftersom mormor var död. Och han var helt olik farfar. Han var klädd i gräddvit kostym med väst och klockkedja. Och när han skrattade lät det som en symaskin. Han hade varit skraddare. Både min bror och jag älskade honom, fast han inte gjorde så

mycket mer än gick omkring i sina välputsade skor och såg glad ut.

Men en natt väckte han mej innan vare sig solen eller någon annan hade kommit upp.

– Vi ska ut och fiska, sade han.

– Men Janne då? sa jag.

Jag visste att min bror gärna skulle följa med.

– Inte han, sa morfar. Honom gör jag något annat med en annan dag.

Så smög vi iväg och letade mask, först i folkskollärarens kaffesumpskompost och sedan i Östermans gödselstack. Det var jag som fick gräva, för morfar hade finkostymen på sig.

När solen gick upp fick vi vår första abborre. Sedan fick vi fyra till. Då tände morfar en cigarr.

– Nu räcker det, sa han. Man ska aldrig ta upp mer fisk än man behöver.

Han gjorde en rökring. Och medan den ännu svävade i luften trädde han in sitt vänstra ringfinger i den.

– Varför gör du så? undrade jag.

– Det är som en hälsning till mormor, log han.

– Du borde inte röka, sa jag.

– Jag röker högst en cigarr i veckan, sa han. Gör man saker hela tiden så betyder dom ingenting.

– Vi åker inte ut och fiskar något mer i sommar, va?

– Nej, sa han. Nu rör vi hem och går och lägger oss igen.

Då dom andra vaknade så låg det fem rensade abborrar i en hink på köksbänken. Morfar och jag låg och låtsades att sova som bäst.

– Hur i all världen har dom där kommit dit? sa mamma.

Det var sommarens gåta. Jag hörde morfar låta som en symaskin från sin säng. Och själv glömde jag för ett tag att jag skulle bli vuxen.

Ulf Stark
Barn & Cancer 2006:1